

NATIONAL KAHSUNG UNIVERSITY
OF HOSPITALITY AND TOURISM
國立高雄餐旅大學

UBD SBE يو.بي.دي. ايس. بي. اي.
UBD SCHOOL OF BUSINESS AND ECONOMICS

2019

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Faculty Of Management Science
Silpakorn University

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7
และนานาชาติ ครั้งที่ 1 ประจำปี 2562

“การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล:
ความท้าทายและโอกาสในการจัดการธุรกิจ”
วันที่ 28 มิถุนายน 2562 โรงแรมดุสิตธานี หัวหิน จังหวัดเพชรบุรี

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ
การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7 ประจำปี 2562
“การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล: ความท้าทาย และโอกาสในการจัดการธุรกิจ”

1. ศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย	27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกต
2. รองศาสตราจารย์ ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ	28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตศักดิ์ พุฒจร
3. รองศาสตราจารย์ ดร.จรีพร กาญจนการุณ	29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย ภูวนาถวิจิตร	30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชื่น อัคระวงวิชชา
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร	31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐาศุภร์ จันทประเสริฐ
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ	32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐธนา ลีพรัตนรักษ์
7. รองศาสตราจารย์ ดร.ธนัชฐา ทรรพนนันท์	33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพัชร อภิวัฒน์ไพศาล
8. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก	34. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สุดา พุฒจร
9. รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร จันทรนำชู	35. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพปฎล ธาระวานิช
10. รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา	36. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา มีสุข
11. รองศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ ภิรมย์คำ	37. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานแก้วตา ลักนาวานิช
12. รองศาสตราจารย์ ดร.บุบผา เมฆศรีทองคำ	38. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพัฒน์ ยางกลาง
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์	39. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญรติ จันทร์ภักดิ์
14. รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เทพสิงห์	40. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสสินี บุญมีศรีสง่า
15. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์	41. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชเนีย บังเมฆ
16. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ วิไลนุช	42. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เกษภูาลักษณ์
17. รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธ ไกยวรรณ	43. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิภา พจนวาทิ
18. รองศาสตราจารย์ ดร.สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์	44. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว
19. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ	45. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ อมรสิริพงษ์
20. รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาคย์ ดุลสัมพันธ์	46. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล
21. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ	47. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัตยา ตันจันทรพงศ์
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยโทหญิง ดร.เกตุศิริ เจริญวิศาล	48. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริชัย ดีเลิศ
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา พรรณราย	49. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิรัตน์ กิตติพงษ์วิเศษ
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกตุวดี สมบูรณ์ทวี	50. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์ จรัสโรจนกุล
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกริกฤทธิ์ อัมพะวัต	51. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล พิชญไพบุลย์
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษราพร พรหมนิมิตกุล	52. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ พวงยามณี

53. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันตกุล อินทรผดุง
54. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรินทร์ เทวตา
55. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพงศ์ พิระเชื้อ
56. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา สโรบล
57. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัคร ไชยานุพงศ์
58. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีย์ นัยพินิจ
59. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสราภรณ์ ทนผล
60. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จอมภักด์ คลังระหัด
61. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณรงค์ ศิขิรัมย์
62. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดาวลอย กาญจนมณีเสถียร
63. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนกฤต สังข์เฉย
64. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นภนันทน์ ทอมสุด
65. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาวินี กาญจนภา
66. อาจารย์ ดร.กฤษฎา พรประภา
67. อาจารย์ ดร.กานดา ศรีอินทร์
68. อาจารย์ ดร.โกสินทร์ เตชะนิยม
69. อาจารย์ ดร.จันทิมา บรรจงประเสริฐ
70. อาจารย์ ดร.จิตอุษา ชันทอง
71. อาจารย์ ดร.จิราภา พึ่งบางกรวย
72. อาจารย์ ดร.ชัชฌพงษ์ ศิริโชติตินิศากร
73. อาจารย์ ดร.ฐิติมา เวชพงศ์
74. อาจารย์ ดร.ดวงกมล บุญแก้วสุข
75. อาจารย์ ดร.ทิพวรรณ กำศิริมงคล
76. อาจารย์ ดร.นพดล โตวิชัยกุล
77. อาจารย์ ดร.นพรัตน์ บุญเพียรผล
78. อาจารย์ ดร.นฤมล อรุโณทัย
79. อาจารย์ ดร.นิธิกร ม่วงสรเชียว
80. อาจารย์ ดร.บุษริน วงศ์วิวัฒนา
81. อาจารย์ ดร.ประพล เปรมทองสุข
82. อาจารย์ ดร.ประไพพิมพ์ สุธีวสินนนท์
83. อาจารย์ ดร.ปริญญา นาคปฐม
84. อาจารย์ ดร.ปริญญา หุ่นโพธิ์
85. อาจารย์ ดร.ปิยะพงษ์ จันทร์ใหม่มูล
86. อาจารย์ ดร.เปรมฤดี จิตรเกื้อกุล
87. อาจารย์ ดร.พงศ์สฎา เฉลิมกลิ่น
88. อาจารย์ ดร.พนัชกร สิมะขจรบุญ
89. อาจารย์ ดร.พลอย สุดอ่อน
90. อาจารย์ ดร.ภพ สวัสดิ์
91. อาจารย์ ดร.ภฤศญา ปิยนุสรณ์
92. อาจารย์ ดร.ภาสนันท์ อัครวัช
93. อาจารย์ ดร.เมษ์ธาวิน พลโยธี
94. อาจารย์ ดร.ระชานนท์ ทวีผล
95. อาจารย์ ดร.ระบิล พันภัย
96. อาจารย์ ดร.รักชนก โสภภาพิศ
97. อาจารย์ ดร.รุ่งทิพย์ จันทร์ธนะกุล
98. อาจารย์ ดร.วงศ์ลัดดา วีระไพบูลย์
99. อาจารย์ ดร.วัชระ เวชประสิทธิ์
100. อาจารย์ ดร.วุฒิชัย อารักษ์โพชมงคล
101. อาจารย์ ดร.ศรายุทธ แสนมี
102. อาจารย์ ดร.ศิริระ ศรีโยธิน
103. อาจารย์ ดร.ศิริพร เผือกม่วง
104. อาจารย์ ดร.สันติธร ภูริภักดี
105. อาจารย์ ดร.สาธิต กระเวนกิจ
106. อาจารย์ ดร.สุนี คำนวลศิลป์
107. อาจารย์ ดร.อรยา พรเอี่ยมมงคล
108. อาจารย์ ดร.อรุณี ยศบุตร
109. อาจารย์ ดร.อัฐธมา บุญपालิต
110. อาจารย์ ดร.อุทัย ปริญญาสุทธีนันท์
111. อาจารย์ ดร.ฐิติมา พูลเพชร
112. อาจารย์ ดร.มรกต กำแพงเพชร

พฤติกรรมและการรับรู้ของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร

BEHAVIOR AND PERCEPTION ON HOUSEHOLD WASTE MANAGEMENT
OF CONDOMINIUM RESIDENTS IN BANGKOK METROPOLIS.

อมร อภิลิธิธำมร¹ และ สวรรยา ธรรมอภิพล²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและการรับรู้การจัดการขยะในครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเจ้าหน้าที่นิติบุคคลของคอนโดมิเนียมและแบบสอบถามผู้พักอาศัยในคอนโดมิเนียม ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้พักอาศัยในคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยคอนโดมิเนียม ก. คอนโดมิเนียม ข. และคอนโดมิเนียม ค. จำนวน 369 ตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพ คือกลุ่มเจ้าหน้าที่นิติบุคคลของคอนโดมิเนียม ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมี พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 โดยด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนมากที่สุด คือ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ และด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนน้อยที่สุด คือ ด้านการคัดแยกขยะ ในการศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 โดยด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนมากที่สุด คือ การรับรู้ด้านการคัดแยกขยะ และด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดเก็บชั่วคราว ในการศึกษาช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 โดยช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมากที่สุด คือ จากกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของคอนโดมิเนียม และช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะน้อยที่สุด คือ จากใบปลิว ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย ควรให้ความสำคัญในการวางแผนการบริหารจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพและสร้างรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงผู้พักอาศัยได้ง่ายและชัดเจน เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ในลิฟต์และส่งเสริมความรู้ด้านการจัดเก็บขยะชั่วคราว และจัดกิจกรรมที่ให้ลูกบ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะร่วมกันควรมีการจัดให้พ่อค้ารับซื้อของเก่าเข้ามารับซื้อขยะ เพื่อเปิดโอกาสให้ลูกบ้านได้รวบรวมคัดแยกขยะและนำมาขายด้วยตัวเอง

คำสำคัญ : การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน, พฤติกรรม, การรับรู้

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

This Mixed Method research aimed to study behavior and perception on household waste management of condominium residents in Bangkok Metropolis via the in-depth interview among the staffs of juristic person and condominium residents through the distributed questionnaires. The population and samples selected for the quantitative study comprised of 369 residents from the condominium A, B, and C, whereas the staffs of juristic person represented key informants of the qualitative study. Overall, the findings suggest the highest level of samples' behavior on household waste management of Condominium in Bangkok Metropolis with Mean of 3.45, that is waste recycle and the least practice involved waste separation. As for samples' perception on household waste management, the results suggest high level of perception, with the Mean of 3.54. The perception on waste separation ranked the highest level and temporary waste gathering ranked the least. Also, the findings from studying the channel of accessing news on waste management suggest the highest preference on waste management, with the Mean 3.32, focusing on condominium public relations activities and receiving news from the distributed leaflets ranked the least. This research suggests the main emphasis on establishing effective plan and constructing publicity model to easily and clearly reach condominium resident, such as set up PR board in the passenger elevator and enhancing knowledge on temporary waste gathering. Junk buyer should be allowed in the premises under the building management supervision so that the residents could sell own collected waste.

Keywords: Household Waste Management, Behavior, Perception

1. บทนำ

การเติบโตของสังคมเมืองเกิดขึ้นในทุกภูมิภาคของโลกอย่างปฏิเสธไม่ได้ โดยเฉพาะในเมืองหลวงหรือเมืองเศรษฐกิจสำคัญ การเติบโตของเมืองย่อมหมายถึงการเคลื่อนย้ายของกลุ่มคนจำนวนมากที่เข้ามารวมตัวกันเพื่อประกอบอาชีพและพักอาศัย การรวมตัวดังกล่าวทำให้เกิดลักษณะของความเป็นชุมชนขึ้นและนั่นย่อมทำให้เกิดการบริโภคอย่างมหาศาล ดังนั้นการเกิดของเสียหรือสิ่งปฏิกูลอย่างขยะมูลฝอยจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาและกลายเป็นปัญหาของสังคมเมืองในการกำจัดเนื่องมาจากการเกิดขึ้นของขยะมูลฝอยที่นับวันจะมีเพิ่มมากขึ้น ในปีค.ศ. 2025 ธนาคารโลกประเมินจำนวนประชากรเมือง คาดว่าน่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 4,300 ล้านคนและแต่ละคนจะสร้างขยะประมาณวันละ 1.42 กิโลกรัมหรือรวมแล้วประมาณ 2,200 ล้านตันต่อปี พร้อมคาดว่าต้นทุนการจัดการขยะเหล่านี้จะเพิ่มจากปีละ 205,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐเป็น 375,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเทศยากจนจะใช้จ่ายเงินมากขึ้นอย่างมากเพื่อใช้กำจัดขยะในชุมชนเมืองโดยรายงานเรื่อง "What a Waste: a Global Review of Solid Waste Management" ของธนาคารโลกบอกว่า การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเป็นบริการสำคัญที่สุด ที่ฝ่ายบริหารเมืองต้องจัดทำให้ประชาชนในทุกประเทศ ทั้งในประเทศรายได้ต่ำและประเทศรายได้ปานกลาง เพราะหากจัดการปัญหาขยะไม่ดี ก็จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพคน สิ่งแวดล้อมของเมืองและของโลกและระบบเศรษฐกิจด้วย ในประเทศไทยก็เช่นเดียวกันที่ในเมืองขนาดใหญ่ของภูมิภาคมีการเติบโตมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครที่มีคนจากทั่วทุกภาค

เคลื่อนย้ายเข้ามาเพื่อทำงานและอยู่อาศัย ทำให้อาคารที่พักขนาดใหญ่หรือคอนโดมิเนียมเกิดขึ้นเป็นจำนวนไม่น้อยจนอาคารดังกล่าวกลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่มีประชาชนมาพักอาศัยอยู่นับสิบนับร้อยครอบครัว ซึ่งแน่นอนว่าย่อมเกิดสิ่งปฏิภูลหรือขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย แม้ว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบกำจัดขยะอย่างกรุงเทพมหานครจะมีการเพิ่มทางเลือกในการกำจัดขยะอย่างมากมายหลายวิธีก็ตามแต่ขยะมูลฝอยก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น (มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, 2556)

สำหรับกรุงเทพมหานครนับเป็นเมืองที่มีประชากรอยู่เป็นจำนวนมากและเป็นเมืองที่มีปัญหาการกำจัดขยะมากที่สุด ในแต่ละวันจะมีขยะประมาณ 9,200 ตัน และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นเป็นวันละ 15,000 ตัน ทำให้กรุงเทพมหานครต้องรับภาระค่าใช้จ่ายการกำจัดขยะปีละถึง 2,000 ล้านบาท ขณะที่ข้อมูลแผนการกำจัดขยะของประเทศพบว่าไม่มีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในการจัดการกับปัญหาขยะและการทำงานของหน่วยงานที่เก็บขยะก็ทำงานในลักษณะต่างคนต่างทำและมุ่งกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบขยะซึ่งต้องการใช้พื้นที่ในการดำเนินการ จนกลายเป็นปัญหาความขัดแย้งของประชาชนเพราะประชาชนในแต่ละพื้นที่ก็ไม่ต้องการให้พื้นที่ของตนเป็นที่ฝังกลบขยะมูลฝอยสาเหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะว่าการรุกคืบเข้ามาของคนต่างถิ่นที่หลั่งไหลเข้ามาสู่เมืองขนาดใหญ่ ในกรณีนี้ผู้ศึกษาเลือกที่จะศึกษาการเข้ามาพักอาศัยในอาคารสูงขนาดใหญ่หรือคอนโดมิเนียมในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากในพื้นที่นี้มีการขยายตัวของอาคารก่อสร้างอาคารที่พักขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นจำนวนมากเพราะเป็นพื้นที่ใจกลางเมืองหลวงและอยู่ในเส้นทางการคมนาคมที่เอื้ออำนวยต่อการเดินทางในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การเพิ่มขึ้นของคอนโดมิเนียมแปรผันต่อการเพิ่มขึ้นต่อชุมชนในพื้นที่ที่มากขึ้นตามไปด้วยดังที่ได้กล่าวข้างต้น ซึ่งการก่อสร้างคอนโดมิเนียมดังกล่าวเริ่มมีมากขึ้นในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาเนื่องจากเป็นเส้นทางหลักและมีโครงการรถไฟฟ้ามหานครผ่านในบริเวณใกล้เคียงและความนิยมของชีวิตคนรุ่นใหม่ที่มีมักจะแยกตัวมาอาศัยในเขตเมืองมากขึ้น ดังที่กล่าวไว้เมื่อมีการย้ายถิ่นฐานมากขึ้นปัญหาหนึ่งที่ตามมาคือปัญหาขยะที่มากขึ้นด้วย (บัญญัติ สุขศรีงาม, 2557)

โดยปกติแล้วขยะและมูลฝอยจากคอนโดมิเนียมจะมีเจ้าหน้าที่ของฝ่ายนิติบุคคลของอาคารชุดเป็นฝ่ายรวบรวมขยะของแต่ละชั้นก่อนนำมารวมในช่องเก็บขยะของคอนโดมิเนียม ก่อนที่ฝ่ายรักษาความสะอาดของสำนักงานเขตจะนำรถเก็บขยะไปรับเพื่อนำไปทิ้ง ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อคอนโดมิเนียมมากขึ้นมูลฝอยก็เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วยและนอกจากขยะจากคอนโดมิเนียมแล้วในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร มีขยะจำนวนมากจากชุมชนชาวบ้าน ห้างสรรพสินค้าและสถานบริการในช่วงค่ำคืน ซึ่งแม้ว่าสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร จะมีโครงการที่ร่วมมือกับภาคเอกชนในการคัดแยกขยะแล้วแต่จำนวนขยะก็ยังเพิ่มมากขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ฝ่ายรักษาความสะอาดของสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร มีข้อมูลว่ามูลฝอยที่สร้างปัญหาที่สุดคือมูลฝอยที่มาจากเศษอาหารที่มนุษย์บริโภคไม่หมดในแต่ละวัน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมาจากคอนโดมิเนียมและห้างสรรพสินค้า ทางเดียวที่จะสามารถจัดการกับมูลฝอยประเภทนี้ได้คือการคัดแยกขยะทางกรุงเทพมหานครพยายามแก้ไขหรือลดปัญหาขยะมูลฝอยในที่พักอาศัย คือการให้คนในชุมชนเมืองคัดแยกขยะหรือของเสียให้ออกเป็นรูปแบบต่าง ๆ เช่น ขยะมูลฝอยธรรมดาทั่วไป ได้แก่ มูลฝอยสด เศษอาหาร กระดาษ โฟม พลาสติก ขวด แก้ว โลหะ ฯลฯ และของเสียอันตราย ได้แก่ มูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาล กากสารเคมี สารเคมีกำจัดแมลง กากน้ำมัน หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ใช้แล้ว ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนเพราะเป็นที่รู้กันดีว่าการคัดแยกขยะที่มาจากชุมชนที่พักอาศัยในเขตเมืองนั้นเต็มไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากมาจากปัญหาความมีวินัยของประชาชนในเขตสังคมเมือง (พริมาดา ฉลองชัยสิทธิ์, 2558)

ซึ่งปัจจุบันระบบการกำจัดขยะ คอนโดมิเนียมแต่ละแห่งจะมีระบบการทิ้งและกำจัดขยะที่แตกต่างกัน ซึ่งมักทำให้คอนโดมิเนียม แต่ละแห่งมีความน่าอยู่แตกต่างกันตามไปด้วย บางคอนโดมิเนียม ทำเป็นปล่อยทิ้งขยะบางคอนโดมิเนียม ให้ใส่ถัง ก่อนตัดสินใจซื้อจึงต้องตรวจสอบเช็คให้แน่ใจว่ามีการเอาขยะออกไปทิ้งทุกวัน ต้องไม่ปล่อยให้กลิ่นเหม็นกระจายออกไปตามทางเดินรวมที่เป็นระบบปิด ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตทั้งในเรื่องมลภาวะทางกลิ่นที่รบกวน หรือสัตว์รบกวนเช่น หนู แมลงสาบ รวมถึงการถูกสุขลักษณะของสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ที่ผ่านมาแม้ว่ากรุงเทพมหานครเองจะมีโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ประชาชนในการจัดการขยะแต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร การศึกษาถึงพฤติกรรมและการรับรู้ในการจัดการขยะในครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียม เพื่อที่จะกำจัดหรือลดปริมาณขยะในเมืองขนาดใหญ่จึงเป็นสิ่งที่สำคัญและสอดคล้องกับการบริหารและจัดการกิจการสาธารณะแนวใหม่ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาขยะล้นเมืองได้อย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรม ผู้ศึกษาวิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากับพฤติกรรมของมนุษย์และแนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือของประชาชนกับภาครัฐในการจัดการขยะมูลฝอยว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างไร และจะมีแนวทางใดบ้างที่จะทำให้มนุษย์มีความรู้และพฤติกรรม ในการจัดการขยะในอาคารที่พักอาศัยหรือคอนโดมิเนียมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเกิดการจัดการขยะให้ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ของผู้พักอาศัยประเภทคอนโดมิเนียม
- 2.2 เพื่อศึกษาการรับรู้การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ของผู้พักอาศัยประเภทคอนโดมิเนียม

3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

3.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

พฤติกรรม คือ การกระทำหรือการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง เมื่อนำพฤติกรรมมาใช้กับการคัดแยกขยะมูลฝอย คือ พฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอย จึงหมายถึงการกระทำหรือการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย และสภาพปัญหาขยะมูลฝอย ทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย รวมทั้งผลกระทบของปัญหาขยะมูลฝอยที่มีต่อสภาพแวดล้อม โดยองค์ประกอบของพฤติกรรม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย หรือพฤติกรรมด้านความรู้ 2) พฤติกรรมด้านเจตพิสัย หรือพฤติกรรมด้านทัศนคติ และ 3) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในระดับมหภาค ได้แก่ วัฒนธรรม บรรทัดฐานของสังคม ความหวังในบทบาท สถานภาพ สถาบันหรือองค์กรทางสังคม ส่วนในระดับจุลภาคนั้นคือการมองที่ตัวบุคคลเอง และมีสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์ ได้แก่ การรับรู้ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ ซึ่งรวมอยู่ในบุคลิกภาพของบุคคลนั่นเอง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2553)

3.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้เป็นกระบวนการของแต่ละบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับ ปัจจัยภายใน เช่น ความเชื่อ ประสบการณ์ ความต้องการและอารมณ์ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอก คือ สิ่งกระตุ้นการรับรู้ การพิจารณาเรื่องการรับรู้ต้องพิจารณาเป็นกระบวนการ กลั่นกรอง ซึ่งแสดง ถึงความรู้สึกจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ การได้เห็น การได้กลิ่น การได้ยิน

การได้รสชาติ และการได้รู้สึก โดยทั่วไปแล้วบุคคลมีวิธีการ 2 วิธีที่จะช่วยให้การแปลความหมายการรับรู้ กระทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น คือการแยกประเภทการรับรู้กับการแปลความหมาย การรับรู้โดยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ (สมุน อยู่สิน, 2555) โดย Bloom et al., (1981) ได้ศึกษาและจำแนกพฤติกรรมด้านความรู้และสติปัญญา (Cognitive Domain) ออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงลำดับความสามารถขั้นต่ำไปสูง ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า สามารถสรุปกระบวนการรับรู้ได้ว่า การรับรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องเป็นไปตามขั้นตอนดังนี้ สิ่งเร้ามากระทบสัมผัสของอินทรีย์ กระแสประสาทสัมผัสวิ่งไปยังระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่สมอง สมองแปลความหมายออกมาเป็นความรู้ ความเข้าใจ โดยอาศัยความรู้เดิม ประสบการณ์เดิม ความจำ เจตคติ ความต้องการ ปทัสถาน บุคลิกภาพ เชาวน์ปัญญา โดยจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ สรุปและนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อวัดการรับรู้โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อนำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษามากที่สุด

3.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการขยะ

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2555) ให้ความหมายของ ขยะหรือขยะมูลฝอยหรือมูลฝอย (Solid Waste) ว่า หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้วพลาสติก ขากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใด ที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหรือครัวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงาน ซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ได้แบ่งประเภทขยะมูลฝอยตามลักษณะทางกายภาพของขยะมูลฝอย ได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ ขยะอินทรีย์ (Compostable Waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล (Recyclable Waste) หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ ขยะอันตราย (Hazardous Waste) หรือมูลฝอยอันตราย และขยะทั่วไป (General Waste) หรือมูลฝอยทั่วไป โดยพัชรี หอวิจิตร (2529) ได้จำแนกระบบการจัดการขยะมูลฝอยสำหรับชุมชนทั่ว ๆ ไป ออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ การทิ้งขยะมูลฝอย การจัดการขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด การรวบรวม ตลอดจนการกำจัดขั้นสุดท้าย ที่นิยมมากที่สุดเพราะมีราคาต้นทุนในการดำเนินการน้อยที่สุด ได้แก่ วิธีฝังกลบอย่างถูกสุขลักษณะ วิธีนี้สามารถกำจัดขยะมูลฝอยได้ 100% และสามารถรองรับ ของเหลือจากการกำจัดด้วยวิธีอื่นได้ แต่วิธีนี้มีข้อเสียคือ ใช้น้ำในการดำเนินการมาก อาจถูกต่อต้านจากประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกับบริเวณหลุมฝังกลบ และถ้าดำเนินการไม่ดีอาจส่งผลกระทบต่อมลพิษทางดิน ทางน้ำจากการรั่วซึมของขยะ และถ้ากลบทับด้วยดินไม่ดีอาจก่อให้เกิดปัญหากลิ่นเหม็นและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์นำโรคได้

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐวดี ดงตัน (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ระดับดี และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนโดยรวมอยู่ระดับดี เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าประชาชน ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะอยู่ในระดับปานกลางและมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่และการคัดแยกประเภทขยะอยู่ในระดับดี

จิรวัดณ์ พูลทรัพย์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะของผู้พักอาศัยในอาคาร ที่พักข้าราชการกรมพลธิการทหารบก ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะ โดยรวมอยู่

ในระดับดี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ พฤติกรรมการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุระดับการศึกษา สถานภาพผู้พักอาศัย ระยะเวลาที่พักอาศัยในบ้านพัก และรายได้ครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะบางด้าน หรือทุกด้าน (ด้านการลดการเกิดขยะ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ด้านการคัดแยกขยะ ด้านการรวบรวมและการจัดขยะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมทั้งปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะ และปัจจัยด้านความเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กรณีการ ชูพันธ์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องระบบการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อระบบการจัดการขยะมูลฝอย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านการเก็บขนขยะมูลฝอยและด้านการแปลงรูปและการนำขยะกลับมาใช้ ใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

พริมาดา ฉลองชัยสิทธิ์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมและความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการจัดการขยะกรณีศึกษาคอนโดมิเนียมเขตห้วยขวาง ผลการศึกษาพบว่าในส่วนของประชากรกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะและความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของกรุงเทพมหานครรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความร่วมมือในการกำจัดขยะโดยรวมและด้านความร่วมมือตามนโยบายของกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความร่วมมือในการกำจัดขยะโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ระดับการศึกษาที่ต่างกันส่งผลต่อความร่วมมือในการกำจัดขยะแตกต่างกัน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกันส่งผลต่อความร่วมมือในการกำจัดขยะแตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 เช่นเดียวกับประชาชนที่มี ระยะเวลาการพักอาศัยในอาคารต่างกัน จะมีความร่วมมือในการกำจัดขยะโดยรวม แตกต่างกันด้วยแต่ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันกลับมีความร่วมมือในการกำจัดขยะโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้พักอาศัยในคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยคอนโดมิเนียม ก. คอนโดมิเนียม ข. และคอนโดมิเนียม ค. จำนวนรวม 4,686 ห้อง (นิติบุคคลคอนโดมิเนียมฯ) นำมาคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาร์โรวามาเน่ ได้จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง 369 ตัวอย่าง

ประเภทคอนโดมิเนียม	แบ่งจากกลุ่มราคา	จำนวนประชากร(คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)
คอนโดมิเนียม ก.	200,000 บาทขึ้นไปต่อ ตร.ม.	2,707	213
คอนโดมิเนียม ข.	150,000 - 200,000 บาทต่อ ตร.ม.	1,399	110
คอนโดมิเนียม ค.	80,000 - 149,999 บาทต่อ ตร.ม.	580	46
รวม		4,686	369

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มเจ้าหน้าที่นิติบุคคลของ คอนโดมิเนียมซึ่งเป็นผู้จัดการนิติบุคคลฯ และแม่บ้าน เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีหน้าที่จัดการและดูแลความเรียบร้อย ของขยะภายในคอนโดมิเนียม

4.2 เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 8 ข้อคำถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกที่พักอาศัยในคอนโดมิเนียมและระยะเวลาที่พักอาศัย ในคอนโดมิเนียม ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามแบบปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน จำนวน 15 ข้อคำถาม ซึ่งจะเป็น คำถามเชิงบวก (Positive question) ลักษณะแบบสอบถามแบบ Likert scale ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับโดยให้เลือกตอบ ตามระดับการปฏิบัติจริง คือ 5 = ปฏิบัติเป็นประจำ ทุกครั้ง 4 = ปฏิบัติบ่อยครั้ง 3 = ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง 2 = ปฏิบัติ บ้างเป็นบางครั้ง 1 = ไม่เคยปฏิบัติเลย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียม จำนวน 15 ข้อคำถาม ซึ่งจะเป็นคำถามเชิงบวก (Positive question) ลักษณะแบบสอบถามแบบ Likert scale ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับโดยให้เลือกตอบตามระดับความคิดเห็น คือ 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียม จำนวน 15 ข้อคำถาม ซึ่งจะเป็นคำถามเชิงบวก (Positive question) ลักษณะแบบสอบถามแบบ Likert scale ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยให้เลือกตอบตามระดับการรับรู้ คือ 5 = การรับรู้ระดับมากที่สุด (ความถี่มากกว่า 5 ครั้ง/เดือน) 4 = การรับรู้ระดับมาก (ความถี่ 2-4 ครั้ง/เดือน) 3 = การรับรู้ระดับปานกลาง (ความถี่เดือนละครั้ง) 2 = การรับรู้ระดับ น้อย (ความถี่ 2 เดือน/ครั้ง) 1 = ไม่เคยรับรู้

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการขยะครัวเรือน ของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยลักษณะคำถามจะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลข้อมูลปฐมภูมิ ดังนี้

1. นัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์และดำเนินการสัมภาษณ์ตามกำหนดเวลา
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 369 ชุด
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ไปสรุปผลและวิเคราะห์ผล
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร จะนำมาตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้าด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารวิชาการ เอกสารวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึก มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการศึกษิตามวัตถุประสงค์การศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด จากนั้นจึงทำการจัดระเบียบและจัดกลุ่มข้อมูล หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลมาตรวจให้คะแนนลงรหัส (Coding) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for the Social Science for Windows) ได้แก่ การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 8 ข้อคำถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกที่พักอาศัยในคอนโดมิเนียมและระยะเวลาที่พักอาศัยในคอนโดมิเนียมโดยใช้สถิติความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ส่วน การวิเคราะห์พฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน การวิเคราะห์การรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียม การวิเคราะห์การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียม กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายจากแบบสอบถามที่วัดได้ออกเป็น 5 ระดับ (อังคณา สายยศ, 2543) และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการขยะครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

5. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและการรับรู้การจัดการขยะในครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 53.12 มีอายุ 22-31 ปี มีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 44.17 มีสถานภาพสมรส มีจำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 51.22 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 55.28 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 39.30 มีรายได้ 40,001-50,000 บาทขึ้นไป มีจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 36.04 จำนวนสมาชิกที่พักอาศัยในคอนโดมิเนียมพัก 2-3 คน มีจำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50 ระยะเวลาที่พักอาศัยในคอนโดมิเนียม พัก 3-5 ปี มีจำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50

2. พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น การปฏิบัติในการนำขยะที่ใช้ซ้ำได้ กลับมาใช้ประโยชน์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.68) รองลงมาคือด้านการเก็บรวบรวม (ค่าเฉลี่ย 3.53) และด้านการจัดเก็บชั่วคราว (ค่าเฉลี่ย 3.34) ตามลำดับ โดยด้านการคัดแยกขยะมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ อยู่ที่ 3.23

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทคอนโดมิเนียม ในภาพรวม คอนโดมิเนียม ค. มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 โดยที่คอนโดมิเนียม ก. มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการคัดแยกขยะ คอนโดมิเนียม ข. มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 โดยที่คอนโดมิเนียม ก. มีค่าคะแนนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ด้านการจัดเก็บชั่วคราว คอนโดมิเนียม ข. มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 โดยที่ คอนโดมิเนียม ค. มีค่าคะแนนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ด้านการเก็บรวบรวม คอนโดมิเนียม ข. มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 โดยที่ คอนโดมิเนียม ค. มีค่าคะแนนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ คอนโดมิเนียม ค. มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 โดยที่ คอนโดมิเนียม ก. มีค่าคะแนนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทคอนโดมิเนียม

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย	ค่าเฉลี่ย(ประเภทฯ)			ค่าเฉลี่ย
	ก.	ข.	ค.	
1. ด้านการคัดแยกขยะ	3.39	3.54	3.40	3.23
2. ด้านการจัดเก็บชั่วคราว	3.40	3.47	3.39	3.34
3. ด้านการเก็บรวบรวม	3.20	3.63	3.00	3.53
4. ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	3.21	3.65	3.76	3.68
ภาพรวม	3.30	3.57	3.58	3.45

3. การรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียม การคัดแยกขยะโดยรวม ในระดับการรับรู้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.66) เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า การคัดแยกขยะรีไซเคิลที่เกิดในครัวเรือน สามารถนำไปขายเพิ่มรายได้ มีสูงสุด ในระดับการรับรู้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70) และการคัดแยกขยะติดเชื้อที่เกิดในครัวเรือน เช่น ผ้าอนามัย สำลีป้อนหู ถูยางอนามัย ฯลฯ ช่วยลดปัญหาการแพร่กระจายของเชื้อโรคสู่สิ่งแวดล้อม มีต่ำสุด ในระดับการรับรู้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59)

การรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทคอนโดมิเนียม ในภาพรวม คอนโดมิเนียม ก. มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 โดยที่คอนโดมิเนียม ค. มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคัดแยกขยะ คอนโดมิเนียม ก. มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 โดยที่ คอนโดมิเนียม ค. มีค่าคะแนนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ด้านการจัดเก็บชั่วคราว คอนโดมิเนียม ก. มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 โดยที่ คอนโดมิเนียม ค. มีค่าคะแนนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ด้านการเก็บรวบรวม คอนโดมิเนียม ก. มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 โดยที่ คอนโดมิเนียม ค. มีค่าคะแนนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ คอนโดมิเนียม ข. มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 โดยที่ คอนโดมิเนียม ค. มีค่าคะแนนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทคอนโดมิเนียม

การรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ค่าเฉลี่ย(ประเภท)			ค่าเฉลี่ย
	ก.	ข.	ค.	
1. ด้านการคัดแยกขยะ	3.77	3.56	3.30	3.66
2. ด้านการจัดเก็บชั่วคราว	3.97	3.67	3.21	3.38
3. ด้านการเก็บรวบรวม	3.65	3.51	3.12	3.66
4. ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่	3.60	3.80	3.06	3.45
ภาพรวม	3.74	3.63	3.17	3.54

4. ช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 เมื่อพิจารณา รายหัวข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของคอนโดมิเนียม มีค่าคะแนนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากใบปลิว มีค่าคะแนนน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

ช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทคอนโดมิเนียม ในภาพรวม คอนโดมิเนียม ก. มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 โดยที่คอนโดมิเนียม ค. มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทคอนโดมิเนียม

ช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ	ค่าเฉลี่ย(ประเภท)			ค่าเฉลี่ย	ระดับการรับรู้(ประเภท)		
	ก.	ข.	ค.		ก.	ข.	ค.
1. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากสื่อบุคคล เช่น เพื่อนบ้าน นิตยบุคคล	4.57	4.20	3.45	4.55	มากที่สุด	มาก	มาก
2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากใบปลิว	4.21	3.54	3.35	4.10	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
3. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากสื่อโทรทัศน์	4.24	3.65	3.40	4.22	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
4. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากสื่อวิทยุ	4.01	3.87	3.33	4.11	มาก	มาก	ปานกลาง
5. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากสื่อหนังสือพิมพ์	4.43	3.95	3.25	4.42	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
6. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากสื่ออินเทอร์เน็ต (เว็บไซต์/สื่อสังคมออนไลน์)	4.66	4.17	3.21	4.31	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
7. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของคอนโดมิเนียม	4.61	3.90	3.39	4.59	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง

ช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ	ค่าเฉลี่ย(ประเภทฯ)			ค่าเฉลี่ย	ระดับการรับรู้(ประเภทฯ)		
	ก.	ข.	ค.		ก.	ข.	ค.
8. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะจากป้ายโฆษณา ไปสเตอร์	4.32	3.85	3.31	4.32	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
รวม	4.38	3.89	3.33	4.32	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและการรับรู้การจัดการขยะในครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.68) เนื่องจากผู้พักอาศัยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ทำให้มีส่วนในการรับรู้ถึงการจัดการขยะที่ถูกวิธีและนำมาใช้ประโยชน์จริง ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่น ๆ ไม่มีผลต่อการจัดการขยะในภาพรวมสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ชูจันทร์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องระบบการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการแปลงรูปและการนำขยะกลับมาใช้ ใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

พฤติกรรมการนำกลับมาใช้ใหม่ หรือใช้ซ้ำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 เมื่อพิจารณารายหัวข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติในการนำขยะที่ใช้ซ้ำได้ กลับมาใช้ประโยชน์ มีค่าคะแนนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และกลุ่มตัวอย่างมีการนำขยะประเภทโลหะไปขายให้แก่ร้านรับซื้อของเก่าหรือซาเล้งรับซื้อของเก่า มีค่าคะแนนน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 จากผลการศึกษาที่ได้จะไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพของกลุ่มตัวอย่างอาจเนื่องจากพฤติกรรมการนำมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำเป็นพฤติกรรมส่วนตัวของผู้พักอาศัย ซึ่งในส่วนตัวเจ้าของนิติบุคคลที่ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพอาจไม่ทราบข้อมูลที่ชัดเจนได้และพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวัดณ์ พูลทรัพย์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะของผู้พักอาศัยในอาคาร ที่พักข้าราชการกรมพลาดิการทหารบก ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุระดับการศึกษา สถานภาพผู้พักอาศัย ระยะเวลาที่พักอาศัยในบ้านพัก และรายได้ครอบครัว มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะบางด้าน หรือทุกด้าน (ด้านการลดการเกิดขยะ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ด้านการคัดแยกขยะ ด้านการรวบรวมและกำจัดขยะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พฤติกรรมด้านการคัดแยกขยะ อยู่ในระดับการปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 เมื่อพิจารณารายหัวข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการคัดแยกขยะแต่ละประเภทออกจากกันก่อนทิ้ง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.37) อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้พักอาศัยต้องคัดแยกขยะเปียกขยะแห้งก่อนทิ้งด้วยตัวเองก่อนเพื่อไม่ให้เกิดกลิ่นรบกวนและพื้นที่ทิ้งขยะมีจำกัดจึงทำให้มีความจำเป็นต้องคัดแยกขยะก่อนทิ้งและสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวัดณ์ พูลทรัพย์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะของผู้พักอาศัยในอาคารที่พักข้าราชการกรมพลาดิการทหารบก พบว่าส่วนใหญ่ พฤติกรรมการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับดีเท่าที่นั้นกลุ่มตัวอย่างมีการคัดแยกขยะรีไซเคิลออกจากขยะประเภทอื่นก่อนทิ้ง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.13) อยู่ในระดับปานกลาง จากผลการศึกษาที่ได้จะสอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งขยะส่วนใหญ่จะถูกนำมาเททิ้งรวมกันที่พื้นที่

รับขยะส่วนกลางของแต่ละชั้นของที่พักอาศัยก่อนที่ทางแม่บ้านจะรวบรวมนำลงไปทิ้งที่พักขยะชั่วคราวด้านล่างของคอนโดมิเนียม

พฤติกรรมการจัดเก็บขยะมูลฝอยครัวเรือน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 เมื่อพิจารณารายหัวข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติในการจัดเก็บขยะเปียกที่ย่อยสลายได้ ไว้ในถุงหรือถัง ที่ไม่รั่วซึมและมีฝาปิดมิดชิดเพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นรบกวน มากกว่าข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพของกลุ่มตัวอย่างที่มีการจัดเก็บขยะเปียกที่ย่อยสลายได้ ไว้ในถุงหรือถัง ที่ไม่รั่วซึมและมีฝาปิดมิดชิดเพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นรบกวน ก่อนนำออกไปทิ้งในพื้นที่รับขยะส่วนกลางของแต่ละชั้นเพื่อไม่ให้เกิดความสกปรกและลดกลิ่นเหม็น แต่ก็ยังมีบางส่วนที่ไม่มีการเก็บขยะเปียกไว้ในถุงแต่กลับนำไปเทในถังขยะรวม นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติในการรวบรวมขยะไว้ในจุดเดียวกัน บริเวณพื้นที่โล่งเพื่อรอการเก็บรวบรวมไปกำจัดต่อไป น้อยกว่าข้ออื่น ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 เนื่องจากพื้นที่ของคอนโดมิเนียมมีจำกัดทำให้ไม่สามารถจัดที่ทิ้งขยะสำหรับผู้พักอาศัยนำขยะมารวมกันได้ในพื้นที่โล่งกว้างได้ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการศึกษาทำให้ไม่พบงานวิจัยที่มีผลการศึกษที่สอดคล้องกับประเด็นนี้

พฤติกรรมการเก็บรวบรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 เมื่อพิจารณารายหัวข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการปฏิบัติในการนำขยะที่จัดเก็บได้ในห้องพัก ไปวางทิ้งยังจุดรวบรวมขยะของคอนโดมิเนียมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 โดยมีการแยกทิ้งตามประเภท อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 จากผลการศึกษาที่ได้จะสอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพของกลุ่มตัวอย่างซึ่งทุกห้องพักจะนำขยะไปทิ้งรวมกันในพื้นที่รับขยะส่วนกลางของแต่ละชั้นและจะมีส่วนน้อยมากที่ทำขยะลงไปที่เองที่พื้นที่รองรับขยะชั่วคราวรวมที่ด้านล่างของคอนโดมิเนียมโดยแม่บ้านมีหน้าที่ขนขยะไปรวบไว้พื้นที่รอจัดเก็บก่อนทำการคัดแยกขยะรีไซเคิลเพื่อนำไปจำหน่ายและพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของพริมาดา ฉลองชัยสิทธิ์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมและความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการจัดการขยะกรณีศึกษาคอนโดมิเนียมเขตห้วยขวาง พบว่านิติบุคคลอาคารชุดทั้ง 4 แห่งมีระบบการคัดแยกขยะที่ชัดเจนมากกว่าชุมชนดั้งเดิมในกรุงเทพมหานคร โดยมีการจัดวางถังขยะแบบแยกประเภทไว้ในทุกชั้นของอาคารที่พัก นอกจากนี้นิติบุคคลบางแห่งยังมีมาตรการแม่บ้านทำการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งใน บริเวณที่จัดเตรียมไว้เพื่อรอเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตมาจัดเก็บเพื่อนำขยะที่คัดแยกโดยเฉพาะขวดน้ำพลาสติกไปขายเป็นรายได้นำมาใช้หมุนเวียนในระบบบริหารจัดการของคอนโดมิเนียม

การรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของผู้พักอาศัยคอนโดมิเนียม การรับรู้การคัดแยกขยะโดยรวมในระดับการรับรู้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.66) เมื่อพิจารณาเป็นหัวข้อพบว่า การคัดแยกขยะรีไซเคิลที่เกิดในครัวเรือนสามารถนำไปขายเพิ่มรายได้ มีสูงสุด ในระดับการรับรู้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70) และการคัดแยกขยะติดเชื้อที่เกิดในครัวเรือน เช่น ผ้านวมยัด สำลีป้อนหู ถูยางอนามัย ฯลฯ ช่วยลดปัญหาการแพร่กระจายของเชื้อโรคสู่สิ่งแวดล้อม มีต่ำสุดในระดับการรับรู้ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59) พบว่าผู้พักอาศัยมีการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้พักอาศัยส่วนใหญ่มีการศึกษาที่สูงก็จะมีโอกาสได้รับข่าวสารจากช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลายรวมถึงสามารถคิดวิเคราะห์รับรู้ถึงประโยชน์และความจำเป็นในการบริหารจัดการขยะด้วยวิธีต่าง ๆ รวมถึงการปรับประยุกต์ใช้วิธีที่เหมาะสมกับตนเองได้แต่ด้วยข้อจำกัดของรูปแบบการพักอาศัยและพื้นที่ในการทิ้งขยะมีจำกัดทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

ช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 เมื่อพิจารณารายหัวข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของคอนโดมิเนียม มีค่าคะแนนสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะ จากใบปลิว มีค่าคะแนนน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 แสดงให้เห็นว่าช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลกับการรับรู้ของผู้พักอาศัยเองก็คือการประชาสัมพันธ์ของคอนโดมิเนียมเองเพราะจะเข้าใจปัญหาและสภาพแวดล้อมของคอนโดมิเนียมมากที่สุดทำให้สามารถสร้างรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมและเข้าถึงผู้พักอาศัยได้มียิ่งขึ้น

ช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทคอนโดมิเนียม ในภาพรวม คอนโดมิเนียม ก. มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 โดยที่คอนโดมิเนียม ค. มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการบริหารจัดการที่ดีของคอนโดมิเนียม ก. ที่มีราคาสูงจะส่งผลถึงการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถมีช่องทางในการเข้าถึงผู้พักอาศัยที่มีประสิทธิภาพก่อให้เกิดการรับรู้ได้เป็นอย่างดี

7. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

7.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

7.1.1 ควรให้ความสำคัญในการคัดแยกขยะโดยเฉพาะการคัดแยกขยะรีไซเคิลออกจากขยะประเภทอื่นก่อนทิ้งเพื่อลดปริมาณขยะที่จะต้องทิ้งและความสะดวกในการบริหารจัดการขยะให้เกิดประสิทธิภาพ

7.1.2 ควรจัดกิจกรรมพื้นที่สำหรับทิ้งขยะที่เหมาะสมเพื่อรวบรวมขยะเป็นส่วนรวมก่อนมีการจัดเก็บต่อไป

7.1.3 ควรจัดถังขยะแยกประเภทขยะอย่างน้อยแยกขยะเปียกที่ย่อยสลายได้กับขยะที่สามารถรีไซเคิลได้ออกจากกัน

7.1.4 ควรจัดวันที่ให้มีพ่อค้ารับซื้อขยะรีไซเคิลเข้ามารับซื้อขยะเพื่อให้ผู้พักอาศัยสามารถนำขยะไปขายได้ด้วยตัวเอง

7.1.5 ควรจัดการให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ เช่น ขยะติดเชื้อออกจากขยะอื่น ๆ ก่อนทิ้งหรือการคัดแยกประเภทของขยะก่อนทิ้ง เป็นต้น

7.2 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการออกแบบการศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อจะได้นำผลการศึกษาที่ได้ไปวิเคราะห์และปรับปรุงผลการศึกษาในภาพรวมต่อไป

7.2.2 ควรศึกษากลุ่มผู้พักอาศัยที่เป็นชาวต่างชาติเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับผลการศึกษาของคนไทยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมและการรับรู้การจัดการขยะในครัวเรือนของผู้พักอาศัยในคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานครต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2555). **คู่มือประชาชน การคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีและเพิ่มมูลค่า**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ฮีลท์ จำกัด.
- กรรณิการ์ ชูพันธ์. (2558). **การศึกษาระบบการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิรวัดน์ พูลทรัพย์. (2550). **พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะของผู้พักอาศัยในอาคารที่พักข้าราชการกรมพลาดิการทหารบก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2553). **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หน่วยที่1-5**. กรุงเทพฯ : สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ณัฐรดี คงคั่น. (2546). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- บัญญัติ สุขศรีงาม. (2557). **แนวทางการจัดการขยะชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- พัชรี หอวิจิตร. (2529). **การจัดการขยะมูลฝอย**. คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พรีมาดา ฉลองชัยสิทธิ์. (2558). **พฤติกรรมและความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการจัดการขยะกรณีศึกษา คอนโดมิเนียมเขตห้วยขวาง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย. (2556). **คู่มือแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย.
- สุนน อยู่สิน. (2555). **มนุษย์กับสังคม**. ฉบับปรับปรุง หน่วยที่ 8-15 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Bloom et al. (1981). The repetitive of self-poisoning and self-injury. *British Journal of Psychiatry*. 1981; 131: 394-399

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7 และนานาชาติ ครั้งที่ 1 ประจำปี 2562

UBD SBE یو.بی.دی. ایس.بی.ای. UBD SCHOOL OF BUSINESS AND ECONOMICS